

**Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка**

ДОСВІД

**участі Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
у розвитку системи забезпечення якості вищої освіти в Україні
(за матеріалами проекту QUAERE)**

УДК [378:005.6(477):006.35(4)]:378.4(477-25)КНУ
Д70

Автори:

В. А. Бугров, А. П. Гожик, М. Мазуркевич, А. М. Пижик, О. В. Хруцька, Д. В. Щеглюк

**Рекомендовано до друку
Науково-методичною радою Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
(протокол № 5-17/18 від 21.06.18)**

Д70 Досвід участі Київського національного університету імені Тараса Шевченка в розвитку системи забезпечення якості вищої освіти в Україні (за матеріалами проекту QUAERE : монографія / В. Бугров, А. Гожик, М. Мазуркевич та ін. ; за заг. ред. Л. Губерського. – К. : ВПЦ "Київський Університет", 2018. – 343 с.

ISBN 978-966-439-991-0

У монографії здійснено аналіз відповідності чинної в Україні системи забезпечення якості вищої освіти Стандартам і рекомендаціям забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG-2015). Висвітлено основні проблемні питання забезпечення якості вищої освіти як на інституційному (внутрішні системи забезпечення якості), так і національному рівні (зовнішні системи забезпечення якості).

Запропоновано базові підходи до конструювання систем забезпечення якості на рівні ЗВО, надано рекомендації із побудови елементів зовнішньої системи забезпечення якості. Подано практичні напрацювання з питань забезпечення якості Київського національного університету імені Тараса Шевченка та університетів-партнерів з проекту QUAERE.

Розраховано на працівників вищої освіти, здобувачів освіти у вітчизняних ЗВО, а також державних службовців, працедавців і фахівців незалежних інституцій із забезпечення якості.

*Монографію підготовлено та опубліковано
у межах проекту QUAERE
"Quality Assurance System in Ukraine: Development on the Base of ENQA Standards
and Guidelines Система забезпечення якості освіти в Україні:
розвиток на основі європейських стандартів і рекомендацій".*

УДК [378:005.6(477):006.35(4)]:378.4(477-25)КНУ

ISBN 978-966-439-991-0

© В. Бугров, А. Гожик, М. Мазуркевич та ін., 2018
©Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
ВПЦ "Київський університет", 2018

ЗМІСТ

Передмова	6
Л. Губерський	
Список скорочень	8
Вступ	10
Л. Губерський, В. Бугров, А. Гожик, А. Пижик	
Розділ 1. Коротка інформація про проект QUAERE	12
В. Бугров, А. Гожик, М. Мазуркевич, А. Пижик, О. Хруцька, Д. Щеглюк	
Розділ 2. Хронологія співпраці партнерів проекту QUAERE	17
А. Пижик, О. Хруцька, Д. Щеглюк	
Розділ 3. Моніторинг чинного стану системи забезпечення якості в Україні	25
3.1. <i>Відповідність стандартам і рекомендаціям щодо внутрішнього забезпечення якості</i>	25
В. Бугров, А. Гожик, Д. Щеглюк	
3.2. <i>Відповідність стандартам і рекомендаціям щодо зовнішнього забезпечення якості</i>	30
В. Бугров, А. Гожик, О. Хруцька, Д. Щеглюк	
3.3. <i>Відповідність стандартам і рекомендаціям щодо агентств забезпечення якості</i>	33
В. Бугров, А. Гожик, А. Пижик, Д. Щеглюк	
Розділ 4. Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості	35
4.1. <i>Аналіз стану внутрішньої системи забезпечення якості</i>	36
В. Бугров, А. Гожик, Д. Щеглюк	
4.2. <i>Самооцінювання освітніх програм</i>	47
В. Бугров, А. Пижик, О. Хруцька, Д. Щеглюк	
4.3. <i>Розробка моделі внутрішньої системи забезпечення якості</i>	51
А. Гожик, Д. Щеглюк	
Розділ 5. Зовнішні системи забезпечення якості	56
А. Гожик	

Додатки

Додаток 1. Звіт про сучасний стан системи забезпечення якості вищої освіти в Україні.....	58
В.Бугров, А. Гожик, А. Пижик, О. Хруцька, Д. Щеглюк	
Додаток 2. "Система забезпечення якості у Вроцлавській Політехніці".....	105
Вроцлав, 8 грудня 2016 року А. Беньковська	
Додаток 3. SWOT-аналіз внутрішньої системи забезпечення якості Київського національного університету імені Тараса Шевченка	112
В. Бугров, А. Гожик, Д. Щеглюк	
Додаток 4. SWOT-аналіз внутрішньої системи забезпечення якості Сумського державного університету	141
В. Юскаєв, О. Люта, О. Криклій	
Додаток 5. SWOT-аналіз щодо стану забезпечення якості вищої освіти у Хмельницькому національному університеті	162
Г. Красильникова, Л. Любохинець, П. Григорук, С. Григорук	
Додаток 6. SWOT-аналіз внутрішньої системи забезпечення якості Національного технічного університету "Дніпровська політехніка"	179
М. Алексєєв, С. Ус, І. Удовик, Л. Коряшкіна	
Додаток 7. SWOT-аналіз внутрішньої системи забезпечення якості Бердянського державного педагогічного університету	213
І. Лиман, О. Шубіна	
Додаток 8. Процедура акредитації системи забезпечення якості вищої освіти. Що це означає?	229
М. Мазуркевич	
Додаток 9. Шаблон звіту самооцінювання освітньої програми	236
Додаток 10. Ухвала Вченої ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка "Навчальна робота в університеті за 2016/17 навчальний рік: якість освіти та шляхи її удосконалення	249
Додаток 11. Наказ ректора Київського національного університету імені Тараса Шевченка №729-32 від 11.08.17 "Про запровадження в освітній та інформаційний процес форм опису освітньо-професійної	

(освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форм робочої навчальної програми дисципліни та форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічних працівників"	252
Додаток 12. Наказ ректора Київського національного університету імені Тараса Шевченка №158-32 від 05.03.18 "Про затвердження Тимчасового порядку розроблення, розгляду та затвердження освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм"	288
Додаток 13. Модель системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ЗВО	294
загальна редакція – А. Гожик, Д. Щеглюк	
Додаток 14. Тимчасове положення про Сектор моніторингу якості освіти.....	327
Додаток 15. Принципи й процедури оцінювання та акредитації освітніх програм	330
А. Гожик, В. Кухарський, Д. Щеглюк	
Список використаних джерел.....	341

**SWOT-аналіз
щодо стану забезпечення якості освіти
у Хмельницькому
національному університеті**

Г. Красильникова (завідувач відділу забезпечення якості
вищої освіти),

Л. Любохинець (завідувач навчально-методичного відділу),

П. Григорук (завідувач кафедри автоматизованих систем
і моделювання в економіці),

С. Григорук (начальник навчального центру ФПКТС)

СТАНДАРТ 1.1. ПОЛІТИКА ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ

<i>Внутрішні чинники</i>	
Індикатори	
<p>i1.1.1. Ступінь розроблення системи внутрішнього забезпечення якості.</p> <p>i1.1.2. Наявність спеціального відділу для систем внутрішнього забезпечення якості.</p> <p>i1.1.3. Ступінь розробленості нормативного забезпечення системи внутрішнього забезпечення якості.</p> <p>i1.1.4. Наявність політики внутрішнього забезпечення якості як частини стратегії розвитку організації.</p> <p>i1.1.5. Публічність політики забезпечення якості та її доступність для стейкхолдерів.</p> <p>i1.1.6. Ступінь участі стейкхолдерів у процедурах забезпечення.</p> <p>i1.1.7. Частинна персоналу, який бере участь у процедурах забезпечення якості освіти.</p> <p>i1.1.8. Наявність системи показників для оцінювання складових забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти.</p> <p>i1.1.9. Кількість експертів, які пройшли навчання у сфері забезпечення якості.</p> <p>i1.1.10. Наявність процедур для виявлення та запобігання академічного плагіату.</p> <p>i1.1.11. Відображення результатів оцінювання випускних робіт на наявність академічного плагіату.</p>	<p style="text-align: center;">Сильні сторони організації</p> <p>s1.1.1: Створено такі структурні підрозділи забезпечення якості: (i1.1.1, i1.1.2):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Відділ забезпечення якості вищої освіти; ▪ Постійна комісія Вченої ради ХНУ із забезпечення якості вищої освіти. <p>s1.1.2: Розроблено нормативну базу щодо процедур забезпечення якості (i1.1.3, i1.1.4):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Положення про відділ забезпечення якості вищої освіти; ▪ Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти; ▪ Положення про запобігання та виявлення плагіату; ▪ Розділ "Забезпечення якості вищої освіти та освітнього процесу" Стратегії розвитку ХНУ на період 2016-2020 рр.
Слабкі сторони організації	
<p>w1.1.1: Недостатнє залучення стейкхолдерів до процедур забезпечення якості (i1.1.6).</p> <p>w1.1.2: Несформованість органів та політики щодо системи внутрішнього забезпечення якості та на рівні факультетів (i1.1.7).</p> <p>w1.1.3: Низька мотивація внутрішніх стейкхолдерів до процедур внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти (i1.1.7).</p> <p>w1.1.4: Відсутність сформованої системи показників для оцінювання складових забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти (i1.1.8).</p>	

<p>s1.1.3: Розташування нормативного забезпечення щодо процедур забезпечення вищої освіти на web-сайті ХНУ (i1.1.5).</p> <p>s1.1.4: Упровадження заходів щодо виявлення та запобігання академічного плагіату у кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти із використанням власного програмного продукту (i1.1.10).</p> <p>s1.1.5: Публічне обговорення результатів виявлення та запобігання академічного плагіату у кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти (i1.1.11).</p> <p>s1.1.6: Участь стейкхолдерів у роботі експертних комісій при захисті кваліфікаційних робіт (i1.1.6).</p>	<p>w1.1.5: Відсутність системи підготовки експертів із внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти (i1.1.9).</p>
--	--

Зовнішні чинники

Індикатори	
Можливості	Загрози
<p>Наявність реальних зв'язків із ринком праці.</p> <p>Кількість представників університету в органах, що розробляють стандарти освітньої діяльності та стандарти вищої освіти.</p> <p>Ступінь розробленості нормативного забезпечення, що регламентує участь здобувачів вищої освіти у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти на національному рівні</p>	<p>t1.1.1: Відсутність стандартів вищої освіти для галузей знань і спеціальностей нового Переліку-2015.</p> <p>t1.1.2: Відтермінування початку роботи Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.</p> <p>t1.1.3: Відсутність нормативних документів щодо ліцензування та акредитації спеціальностей і їх вимог (критеріїв) щодо забезпечення якості.</p> <p>t1.1.4: Недостатня регламентованість процедур забезпечення якості на національному рівні.</p>
<p>o1.1.1: Зміцнення зв'язків університету з підприємствами та установами Хмельницької області.</p> <p>o1.1.2: Участь представників університету в науково-методичних комісіях із розроблення стандартів вищої освіти, галузевих експертних рада, НАЗЯВО.</p>	

СТАНДАРТ 1.2. РОЗРОБЛЕННЯ І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПРОГРАМ

Внутрішні чинники

Індикатори	Сильні сторони організації	Слабкі сторони організації
<p>i1.2.1: Ступінь розробленості нормативного забезпечення для формування освітніх програм.</p> <p>i1.2.2: Кількість студентів, які навчаються за ОП бакалавра та магістра.</p> <p>i1.2.3: Кількість студентів, які навчаються за конкретними ОП.</p> <p>i1.2.4: Наявність структурної одиниці, яка здійснює аналітичні та маркетингові дослідження щодо провадження освітніх послуг.</p> <p>i1.2.5: Наявність робочих груп із розроблення ОП.</p> <p>i1.2.6: Ступінь залучення стейкхолдерів до роботи у складі груп із розроблення ОП.</p> <p>i1.2.7: Періодичність перегляду ОП.</p> <p>i1.2.8: Наявність механізму для здійснення змін в ОР на вимоги учасників освітнього процесу.</p> <p>i1.2.9: Наявність навчання за освітніми програмами за різними формами навчання (денна, заочна, дистанційна).</p> <p>i1.2.10: Наявність ступеневої системи оцінювання ОП (кафедра – факультет – університет).</p>	<p>s1.2.1: Наявність нормативного забезпечення з розробки освітніх програм (Положення про освітні програми підготовки фахівців різних ступенів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті) (i1.2.1).</p> <p>s1.2.2: Наявність ОП з усіх акредитованих спеціальностей освітніх рівнів бакалавра та магістра (i1.2.2).</p> <p>s1.2.3: Наявність робочих груп із розроблення ОП (i1.2.5, i1.2.7).</p> <p>s1.2.4: Наявність комісії ХНУ з оцінювання якості ОП і їх відповідності встановленим вимогам (i1.2.5, i1.2.7, i1.2.8, 1.2.10).</p> <p>s1.2.5: Наявність студентських фокус-груп для моніторингу та періодичного перегляду ОП (i1.2.6, 1.2.8).</p> <p>s1.2.6: Наявність нормативного забезпечення, що регламентує участь здобувачів вищої освіти у процедурах забезпечення якості (Положення про участь здобувачів вищої освіти у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у Хмельницькому національному університеті) (i1.2.1).</p> <p>s1.2.7: Здійснення підготовки за освітніми програмами за різними формами навчання (денна, заочна, дистанційна) (i1.2.9).</p>	<p>w1.1.1: Незначна кількість здобувачів вищої освіти, які навчаються за окремими ОП (i1.2.3).</p> <p>w1.2.2: Недостатній рівень аналітичних досліджень щодо провадження освітньої діяльності та рекреації окремих спеціальностей (i1.2.4).</p> <p>w1.2.3: Висока внутрішня конкуренція серед спеціальностей (i1.2.3).</p> <p>w1.2.4: Дублювання змісту підготовки за окремими ОП (i1.2.3).</p>

Зовнішні чинники

<p>Індикатори</p> <p>Кількість освітніх програм, акредитованих міжнародними агентствами.</p> <p>Кількість освітніх програм, що передбачають співпрацю з іноземними ЗВО (подвійного диплому).</p> <p>Кількість іноземних студентів, які навчаються в університеті за окремими ОП.</p> <p>Наявність нормативної бази, що регламентує участь стейкхолдерів у процесах розроблення та періодичного перегляду освітніх програм.</p>	
<p>Можливості</p> <p>o1.2.1: Акредитація ОП міжнародними агентствами.</p> <p>o1.2.2: Розвиток партнерських відносин із закордонними ЗВО для навчання студентів у рамках академічної мобільності, у тому числі за програмами подвійного дипломування.</p> <p>o1.2.3: Залучення на навчання іноземних студентів.</p> <p>o1.2.4: Зацікавлення зовнішніх стейкхолдерів у розробленні та перегляді змісту ОП.</p>	<p>Загрози</p> <p>t1.2.1: Негативна демографічна тенденція як загалом в Україні, так і в Хмельницькій області.</p> <p>t1.2.2: Значна конкуренція на вітчизняному освітньому ринку та в межах ЄПВО.</p> <p>t1.2.3: Відсутність стандартів вищої освіти для галузей знааь і спеціальностей нового переліку (Перелік 2015) та, відповідно, вимог до змісту ОП.</p> <p>t1.2.4: Відсутність вимог до процедури акредитації освітніх програм.</p> <p>t1.2.5: Постійне оновлення правил прийому до ЗВО на національному рівні.</p>

СТАНДАРТ 1.3. СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНЕ НАВЧАННЯ, ВИКЛАДАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Внутрішні чинники

Індикатори

- і1.3.1:** Кількість здобувачів вищої освіти, що залучені до процедур забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти на всіх рівнях.
- і1.3.2:** Ступінь розробленості нормативного забезпечення, що регламентує використання принципів студентоцентрованого навчання на всіх рівнях.
- і1.3.3:** Кількість здобувачів вищої освіти, що залучені до органів управління в університеті на всіх рівнях.
- і1.3.4:** Наявність механізмів вільного доступу здобувачів вищої освіти до власних результатів навчання.
- і1.3.5:** Наявність вільного доступу здобувачів вищої освіти до критеріїв оцінювання результатів навчання за кожною навчальною дисципліною.
- і1.3.6:** Наявність опитування здобувачів вищої освіти щодо якості різних складових освітнього процесу.
- і1.3.7:** Наявність механізму вільного вибору дисциплін здобувачами вищої освіти.
- і1.3.8:** Доступність навчання за різними формами (денна, заочна, дистанційна).
- і1.3.9:** Наявність системи оцінювання студентів більш ніж одним екзаменатором.

Сильні сторони організації	Слабкі сторони організації
<p>s1.3.1: Наявність нормативного забезпечення ХНУ, що реалізує принципи студентоцентрованого навчання (i1.3.2):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Положення про індивідуальний навчальний план студента. • Положення про студентське самоврядування. • Положення про наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених. • Положення про студентське конструкторське бюро. • Положення про контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів у ХНУ. • Положення про вільний вибір дисциплін студентами. <p>s1.3.2: Наявність органів студентського самоврядування, які беруть участь у забезпеченні якості вищої освіти (i1.3.1).</p> <p>s1.3.3: Участь студентів у роботі вчених рад університету, факультетів (i1.3.3).</p> <p>s1.3.4: Доступ студентів до власних оцінок із навчальних дисциплін в он-лайн режимі через систему Електронний університет (i1.3.4).</p> <p>s1.3.5: Періодичне опитування здобувачів вищої освіти щодо якості різних складових освітнього процесу (i1.3.6).</p> <p>s1.3.6: Доступ студентів до критеріїв оцінювання з навчальних дисциплін в он-лайн режимі через Модульне середовище для навчання (i1.3.5).</p> <p>s1.3.7: Можливість отримання вищої освіти для осіб з обмеженими можливостями через систему дистанційного навчання (i1.3.8).</p>	<p>w1.3.1: Недосконалість нормативної бази ХНУ щодо розгляду скарг студентів (i1.3.2).</p> <p>w1.3.2: Реальний вільний вибір студентами навчальних дисциплін наразі не реалізовано (i1.3.2).</p> <p>w1.3.3: Низький рівень мотивації до навчання та отримання якісних освітніх послуг у частини здобувачів вищої освіти (i1.3.1, i1.3.3).</p> <p>w1.3.4: Відсутня практика прийому іспитів комісією (i1.3.9).</p> <p>w1.3.5: Слабкий зворотний зв'язок зі здобувачами вищої освіти щодо оцінювання їх задоволеності викладанням навчальних дисциплін і змістом програм підготовки (i1.3.6).</p> <p>Недостатня активність частини здобувачів вищої освіти у процедурах забезпечення якості (i1.3.1).</p>

Зовнішні чинники

<p>Наявність у складі екзаменаторів семестрового контролю здобувачів вищої освіти незалежних екзаменаторів (представників стейкхолдерів, інших ЗВО). Ступінь розробленості нормативного забезпечення, що регламентує участь здобувачів вищої освіти у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти на національному рівні.</p>	
Індикатори	Загрози
Можливості	<p>t1.3.1: Відсутність на національному рівні регламентованих процедур відстеження (перенесення) процедури оцінювання студентів.</p> <p>t1.3: Відсутність на національному рівні зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень студентів.</p> <p>t1.3.3: Недосконалість нормативної бази щодо проведення підсумкового контролю, підсумкової атестації здобувачів вищої освіти, що навчаються за індивідуальним графіком.</p>
<p>o1.3.1: Залучення зовнішніх екзаменаторів до проведення семестрового контролю.</p>	

СТАНДАРТ 1.4. ЗАРАХУВАННЯ, ДОСЯГНЕННЯ, ВИЗНАННЯ ТА АТЕСТАЦІЯ СТУДЕНТІВ

Внутрішні чинники

Індикатори	
i1.4.1: Ступінь розробленості нормативного забезпечення, що регламентує зарахування, досягнення, визнання та атестацію студентів.	
i1.4.2: Наявність процедури визнання результатів навчання студентів із закордонних ЗВО, або які навчаються в рамках подвійного дипломування.	
Сильні сторони організації	Слабкі сторони організації
<p>s1.4.1: Наявність нормативного забезпечення, що регламентує зарахування, досягнення, визнання та атестацію (i1.4.1):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Положення про відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти; ▪ Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти. 	<p>w1.4.1: Відсутність організації навчального процесу, що є зручним для здобувачів вищої освіти, які поєднують навчання за денною формою та роботу (i1.4.1).</p>

Зовнішні чинники

Індикатори	
Наявність процедури визнання результатів навчання студентів із закордонних ЗВО, або які навчаються в рамках подвійного дипломування на національному рівні.	
Наявність нормативного забезпечення, що регламентує зарахування, досягнення, визнання та атестацію студентів на національному рівні.	
Можливості	Загрози
o1.4.1: Розвиток партнерських відносин із закордонними ЗВО для навчання студентів у рамках академічної мобільності, у тому числі за програмами подвійного дипломування.	t1.4.1: Відсутність на національному рівні регламентованих процедур щодо переривання навчання, поновлення та переведення студентів, що відповідають європейським вимогам.

СТАНДАРТ 1.5. ВИКЛАДАЦЬКИЙ ПЕРСОНАЛ

Внутрішні чинники

Індикатори

- i1.5.1:** Ступінь розробленості нормативного забезпечення щодо визначення компетентності, прийняття на роботу та розвитку персоналу.
- i1.5.2:** Наявність механізму щорічного оцінювання ефективності діяльності науково-педагогічних працівників.
- i1.5.3:** Наявність структурного відділу, що організовує та контролює процес підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.
- i1.5.4:** Наявність різних форм допомоги молодим викладачам університету щодо набуття педагогічних компетенцій.
- i1.5.6:** Кількість науково-педагогічних працівників, які беруть безпосередню участь у міжнародних наукових заходах за кордоном.
- i1.5.7:** Кількість наукових публікацій науково-педагогічних працівників, що проіндексовані у закордонних наукометричних базах даних (таких, як SCOPUS, WOS тощо).
- i1.5.8:** Кількість науково-педагогічних працівників, що залучені до процедур забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти.
- i1.5.9:** Наявність засобів мотивації щодо залучення науково-педагогічних працівників до процедур забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти.
- i1.5.10:** Частка викладачів, які відповідають Державним вимогам акредитації спеціальностей щодо якісного складу науково-педагогічних працівників.

Сильні сторони організації	Слабкі сторони організації
<p>s1.5.1: Наявність нормативного забезпечення університету щодо вимог до осіб, які можуть обіймати посади науково-педагогічних працівників (i1.5.1):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Статут університету. • Положення про щорічне рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників університету. • Положення про кафедру. <p>s1.5.2: Наявність можливостей підвищення науково-педагогічними працівниками професійного рівня, педагогічної майстерності, наукової кваліфікації (функціонування аспірантури та докторантури, спеціалізованих вчених рад із захисту кандидатських і докторських дисертацій, проведення курсів підвищення кваліфікації, у тому числі вивчення іноземних мов) (i1.5.3).</p> <p>s1.5.3: Обов'язковість проведення курсів психолого-педагогічної підготовки для молодих викладачів університету (які мають стаж науково-педагогічної роботи менше трьох років) (i1.5.4).</p> <p>s1.5.4: Участь науково-педагогічних працівників університету у міжнародних проєктах (Tempus, Erasmus+, FP7, Горизонт 2020) (i1.5.5).</p> <p>s1.5.5: Безпосередня участь науково-педагогічних працівників університету у наукових заходах, що проходять за кордоном (i1.5.6).</p> <p>s1.5.6: Наявність наукових публікацій науково-педагогічних працівників, що проіндексовані у закордонних наукометричних базах даних (i1.5.7).</p> <p>s1.5.7: Наявність засобів щорічного оцінювання ефективності діяльності науково-педагогічних працівників (i1.5.2).</p> <p>s1.5.8: Залучення науково-педагогічних працівників до процедур забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти (i1.5.8, i1.5.9).</p>	<p>w1.5.1: Недостатня мотивація участі науково-педагогічних працівників у розробці нових підходів і процедур забезпечення якості вищої освіти (i1.5.8).</p> <p>w1.5.2: Недостатня мотивація науково-педагогічних працівників до підвищення своєї кваліфікації (i1.5.3, i1.5.4).</p>

Зовнішні чинники

Індикатори	
Кількість іноземних викладачів, які залучені до реалізації освітньої програми. Кількість викладачів, які пройшли міжнародне стажування.	Кількість викладачів університету, які проводять заняття у закордонних ЗВО.
Можливості	Загрози
o1.5.1: Залучення іноземних викладачів до викладання. o1.5.2: Закордонне стажування викладачів університету.	t1.5.1: Недостатня фінансова підтримка закордонного стажування викладачів університету. t1.5.2: Недостатня оплата праці науково-педагогічних працівників.

1.6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ І ПІДТРИМКА СТУДЕНТІВ

Внутрішні чинники

Індикатори	
<p>i1.6.1: Кількість способів організації доступу здобувачів вищої освіти до електронних інформаційних ресурсів електронної бібліотеки університету.</p> <p>i1.6.2: Наявність вільного доступу до Wi-Fi-мереж.</p> <p>i1.6.3: Наявність освітнього середовища та його повнота.</p> <p>i1.6.4: Рівень інформаційного забезпечення освітньої діяльності.</p> <p>i1.6.5: Наявність сучасної матеріально-технічної бази та засобів доступу до інформаційного забезпечення.</p> <p>i1.6.6: Кількість комп'ютерів на одного студента.</p> <p>i1.6.7: Рівень оновлення власного інформаційного забезпечення освітньої діяльності.</p> <p>i1.6.8: Наявність вільного доступу студентів різних форм навчання до інформаційних ресурсів навчальних днсцплін.</p>	<p>Слабкі сторони організації</p> <p>w1.6.1: Недостатній рівень сучасних технічних засобів доступу до інформаційних ресурсів і їх невідповідність вимогам реалізації освітніх програм (i1.6.5, i1.6.6).</p> <p>w1.6.2: Низькі темпи оновлення матеріально-технічної баз освітньої діяльності (i1.6.5).</p>
Індикатори	
<p>s1.6.1: Вільний доступ здобувачів вищої освіти до електронних інформаційних ресурсів електронної бібліотеки університету та бібліотек інших ЗВО України (i1.6.1, i1.6.4).</p> <p>s1.6.2: Вільний доступ до Wi-Fi-мереж в усіх корпусах університету (i1.6.2).</p> <p>s1.6.3: Наявність модульного навчального середовища MOODLE, яке містить інформаційне забезпечення та засоби контролю (самоконтролю) знань із переважної кількості дисциплін (i1.6.3, i1.6.9).</p> <p>s1.6.4: Наявність системи дистанційного навчання (власна розробка) (i1.6.3, i1.6.8).</p> <p>s1.6.5: Постійне оновлення та розв'язок власного інформаційного забезпечення освітньої діяльності (i1.6.7).</p>	<p>Сильні сторони організації</p>
Зовнішні чинники	
Індикатори	
<p>o1.6.1: Доступ до інформаційних ресурсів закордонних ЗВО</p> <p>o1.6.2: Доступ до закордонних електронних бібліотек.</p>	<p>Загрози</p> <p>t1.6.1: Недостатнє фінансування ЗВО.</p>

1.7. ІНФОРМАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Внутрішні чинники

Індикатори	
Сильні сторони організації	Слабкі сторони організації
<p>i1.7.1: Наявність інформаційної системи для підтримки всіх видів діяльності в університеті.</p> <p>i1.7.2: Наявність об'єктивних механізмів оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>i1.7.3: Ступінь відповідності інформаційної системи університету вимогам удпровадження системи забезпечення якості.</p> <p>i1.7.4: Рівень використання хмарних технологій для підтримки інформаційного менеджменту.</p> <p>i1.7.5: Наявність системи електронного документообігу.</p>	<p>w1.7.1: Неможливість відображення в інформаційній системі рівня задоволеності студентів освітніми програмами (i1.7.3).</p> <p>w1.7.2: Відсутність в інформаційній системі інформації щодо кар'єрного просування випускників (i1.7.3).</p> <p>w1.7.3: Недостатність використання хмарних технологій для підтримки інформаційного менеджменту. (i1.7.4).</p> <p>w1.3.4: Недостатність потужності серверів університету для підтримки функціонування інформаційної системи (i1.7.3).</p>
<p>s1.7.1: Наявність інформаційної системи "Електронний університет" (власна розробка, створена в рамках виконання Темпус-проекту INURE), яка забезпечує електронне управління організацією освітнього процесу та містить: (i1.7.1, i1.7.3):</p> <ul style="list-style-type: none"> • необхідну інформацію щодо студентів; • розклад занять; • зведені відомості успішності; • інформацію про викладачів; • рейтинг науково-педагогічних працівників; • рейтинг студентів. <p>s1.7.2: Наявність електронних журналів обліку успішності студентів, які містять всю необхідну інформацію щодо поточного стану успішності студентів (i1.7.1, i1.7.3):</p> <p>s1.7.3: Наявність об'єктивних механізмів рейтингування здобувачів вищої освіти за результатами їх навчання (i1.7.2).</p> <p>s1.7.4: Наявність системи електронного документообігу, реалізованої в рамках системи "Електронний університет" (i1.7.5).</p>	

Зовнішні чинники

Індикатори	
Можливості	Загрози
<p>o1.7.1: Інтеграція системн "Електронний університет" з Єдною державною електронною базою з питань освіти (ЄДЕБО) в напрямку обмінну інформацією.</p>	<p>t1.7.1: Різноманітність підходів до визначення системи показників оцінювання діяльності ЗВО у рамках різних систем їх рейтингового оцінювання. t1.7.2: Індикатори різноманітних зарубіжних рейтингів ЗВО не актуальні для вітчизняних закладів освіти.</p>

1.8. ПУБЛІЧНА ІНФОРМАЦІЯ

Внутрішні чинники

Індикатори	
i1.8.1: Наявність публічної інформації на web-сайті закладу, відповідно до вимог директивних документів.	
i1.8.2: Кількість іноземних мов, якими представлена публічна інформація на web-сайті закладу.	
Сильні сторони організації	Слабкі сторони організації
s1.8.1: Офіційний Web-сайт університету містить усю публічну інформацію, що вимагає Закон України Про вищу освіту (i1.8.1).	w1.8.1: Відсутність версій web-сайту університету іноземними мовами (i1.8.2).

Зовнішні чинники

Індикатори	
Можливості	Загрози
o1.8.1: Підвищення рейтингу університету та довіри з боку всіх зацікавлених сторін.	t1.8.1: Можливість використання публічної інформації іншими ЗВО для нечесної конкуренції.

1.9. ПОТОЧНИЙ МОНІТОРИНГ І ПЕРІОДИЧНИЙ ПЕРЕГЛЯД ПРОГРАМ

Внутрішні чинники

Індикатори	
Сильні сторони організації	Слабкі сторони організації
<p>i1.9.1: Ступінь розробленості нормативного забезпечення для моніторингу, періодичного перегляду та оновлення освітніх програм.</p> <p>i1.9.2: Наявність процедур для проведення моніторингу, періодичного перегляду та оновлення освітніх програм.</p> <p>i1.9.3: Період моніторингу, періодичного перегляду та оновлення освітніх програм.</p> <p>i1.9.4: Кількість ОП, які мають акредитацію міжнародними агентствами.</p> <p>i1.9.5: Кількість здобувачів вищої освіти, що залучені до складу робочих груп з моніторингу, періодичного перегляду та оновлення освітніх програм.</p>	<p>w1.9.1: Відсутність досвіду розробки ОП нового покоління на основі компетентнісного підходу та відповідно до стандартів і рекомендацій ESG-2015 (i1.9.3).</p> <p>w1.9.2: Відсутність залучення випускників до процедур моніторингу, періодичного перегляду та оновлення освітніх програм (i1.9.5).</p>
<p>s1.9.1: В університеті розроблено нормативне забезпечення, що регламентує процедури моніторингу, періодичного перегляду та оновлення освітніх програм (i1.9.1).</p> <p>s1.9.2: У ХНУ здійснюється щорічний моніторинг ОП та їх періодичний перегляд й оновлення раз на п'ять років або за необхідності (i1.9.2).</p> <p>s1.9.3: Пілотне міжнародне експертне оцінювання ОП з економічної кібернетики освітнього рівня магістра та оцінювання ОП з прикладної математики освітнього рівня бакалавра в рамках виконання міжнародного проекту Темпус ALIGN (червень, 2016) (i1.9.4).</p>	

Зовнішні чинники

Індикатори	
Можливості	Загрози
<p>o1.9.1: Залучення стейкхолдерів до процедур моніторингу, періодичного перегляду та оновлення освітніх програм.</p> <p>o1.9.2: Акредитація ОП міжнародними агентствами.</p>	<p>t1.9.1: Відсутність стандартів вищої освіти для спеціальностей нового переліку (Перелік 2015) і, відповідно, вимог до змісту ОП.</p> <p>t1.9.2: Відсутність вимог до процедури акредитації освітніх програм.</p>

Наукове видання

БУГРОВ Володимир Анатолійович
ГОЖИК Андрій Петрович
МАЗУРКЕВИЧ Маріуш
ПИЖИК Андрій Миколайович
ХРУЦЬКА Олена Валеріївна
ЩЕГЛЮК Дарія Василівна

ДОСВІД
участі Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
у розвитку системи
забезпечення якості вищої освіти в Україні
(за матеріалами проекту QUAERE)

Монографія

Оригінал-макет виготовлено Видавничо-поліграфічним центром "Київський університет"

Формат 70x100^{1/16}. Ум. друк. арк. 27, 73. Наклад 300. Зам. № 218-8770.
Гарнітура Cambria. Папір офсетний. Друк офсетний. Вид. № 3в 5.
Підписано до друку 11.09.18.

Видавець і виготовлювач
ВПЦ "Київський університет"
б-р Т. Шевченка, 14, м. Київ, 01601,
☎ (044) 239 32 22; (044) 239 31 72; тел./факс (044) 239 31 28
e-mail: vpc_div.chief@univ.net.ua; redaktor@univ.net.ua
http: vpc.univ.kiev.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1103 від 31.10.02